

Total No. of Printed Pages—7

5 SEM TDC DSE SOC (CBCS) 1 (NH)

2025

(Nov/Dec)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Elective)

(For Non-Honours)

Paper : DSE-1

(Religion and Society)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

(a) প্রকৃতিবাদ সিদ্ধান্তৰ পৃষ্ঠপোষক কোন আছিল ?

Who propounded the theory of naturalism?

(i) ই. বি. টেইলৰ/E. B. Tylor

(ii) মেক্স মূলাৰ/Max Müller

(iii) কাৰ্ল মাৰ্ক্স/Karl Marx

(iv) ইমাইল দুৰ্বেইম/ Emile Durkheim

(b) *The Elementary Forms of the Religious Life* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who wrote the book, *The Elementary Forms of the Religious Life*?

- (i) ইমাইল দুৰ্বেইম
Emile Durkheim
- (ii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
- (iii) কাৰ্ল মাক্স
Karl Marx
- (iv) পেৰেটো
Pareto

(c) 'যুক্তিনিষ্ঠতা' অৰ্থাৎ অৰাধনাটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?

Who propounded the concept of 'rationality'?

- (i) ইমাইল দুৰ্বেইম
Emile Durkheim
- (ii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
- (iii) কাৰ্ল মাক্স
Karl Marx
- (iv) ওপৰৰ এজনও নহয়
None of them

(d) ইছলাম ধৰ্মৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?

Who was the founder of Islam religion?

- (i) মহাবীৰ
Mahavira
- (ii) হজ্ৰত মহম্মদ
Hazrat Muhammad
- (iii) ৰামদেব
Ramdeb
- (iv) ওপৰৰ এজনও নহয়
None of them

(e) খ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ ধৰ্মগ্ৰন্থখন হ'ল

The religious book of Christianity is

- (i) কোৰাণ
The Koran
- (ii) বাইবেল
The Bible
- (iii) গীতা
The Gita
- (iv) মহাভাৰত
The Mahabharata

(f) জৈনধৰ্মৰ প্ৰবৰ্তক হ'ল
The founder of Jainism is

- (i) যীশু খ্ৰীষ্ট
Jesus Christ
- (ii) মহাবীৰ জৈন
Mahavira Jain
- (iii) শংকৰদেব
Shankardev
- (iv) মধৱদেব
Madhavdev

(g) *Economy and Society* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক
কোন?

Who wrote the book, *Economy and Society*?

- (i) কাৰ্ল মাৰ্ক্স
Karl Marx
- (ii) ইমাইল দুৰ্বেইম
Emile Durkheim
- (iii) মেক্স ৱেবাৰ
Max Weber
- (iv) ওপৰৰ এজনও নহয়
None of them

(h) 'ধৰ্মনিৰপেক্ষ' শব্দটো প্ৰথমে ক'ত প্ৰবৰ্তন হৈছিল?

Where was the word 'secularism' used first?

- (i) ইউৰোপত
Europe
- (ii) ইংলেণ্ডত
England
- (iii) ভাৰতত
India
- (iv) আৰবত
Arab

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা (প্ৰতিটো
১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write on any four of the following (within
150 words each) :

- (a) ইছলাম ধৰ্ম
Islam religion
- (b) বৌদ্ধধৰ্ম
Buddhism
- (c) খ্ৰীষ্টান ধৰ্ম
Christian religion

(6)

- (d) জৈনধৰ্ম
Jainism
- (e) ধৰ্মৰ সামাজিক ক্ৰিয়া
Functions of religion
- (f) সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ
Communalism

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো
৫০০ শব্দৰ সীমিত) :

14×4=56

Answer any four from the following questions
(within 500 words each) :

- (a) ধৰ্মৰ সংজ্ঞা দিয়া। ধৰ্মৰ বিভিন্ন তত্ত্বসমূহ আলোচনা কৰা।
4+10=14
Define religion. Discuss the different theories of religion.
- (b) ইমাইল দুবখেইমৰ ধৰ্মৰ ক্ৰিয়া সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 14
Discuss Emile Durkheim's functions of religion.
- (c) হিন্দু আৰু ইছলাম ধৰ্মৰ মূল মন্ত্ৰসমূহ আলোচনা কৰা। 14
Discuss basic principles of Hindu and Islam religion.
- (d) ভাৰতবৰ্ষত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ সৃষ্টিৰ কাৰণসমূহ কি কি? 14
What are the causes of emerging communalism in India?

(7)

- (e) ধৰ্মনিৰপেক্ষতা বুলিলে কি বুজা? ধৰ্মনিৰপেক্ষ সমাজৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? 4+10=14

What do you mean by secularism? What are the characteristics of secular society?

- (f) ভাৰতবৰ্ষত খ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ মূল নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা
কৰা। 14

Discuss about the basic principles of Christian religion in India.

***